

Zasloužilá umělkyně

Ludmila

PELIKÁNOVÁ

PORTRÉT RECITÁTORKY

Výběr a sestava Ludmila Pelikánová  
Výběr hudby Jaroslav Rybář

1. strana

**GUSTA FUČÍKOVÁ / VZPOMÍNKY NA JULIA FUČÍKA (úryvek)**

**JAN SEIDEL / VZKAZ ŽIVÝM**  
*Česká filharmonie, řídí Karel Šejna*

**JAN SEIDEL / ODKAZ JULIA FUČÍKA**  
*Symfonický orchestr Čs. rozhlasu, řídí Jaroslav Krombholc*

Vždycky jsem silně postrádala, že jsem nepotkala Fučíka osobně. Kdo poprvé přečetl jeho „Reportáž“, stejně si asi řekl, „škoda, že jsem ho nepoznal osobně, za jeho života.“

A pak se nám najednou dostane do rukou knížka vzpomínek jeho ženy Gustiny. Čteme, a uvědomujeme si, jak vlastně teprve z ní poznáváme tohoto velkého člověka zplna. Jeho veselost. Průzračnou čistotu jeho srdce. A toho, kdo viděl tak daleko do budoucnosti, že mohl napsat současné naší mládeži svůj „Dopis nenarozenému synu Petrovi“. Jak dokázal pochopit, které to budou otázky, jež ji budou znepokojovaly! A jak na ně dovedl odpovědět! Jménem všech ilegálních bojovníků za okupace.

2. strana

**MARIE PUJMANOVÁ / PANÍ CURIEOVÁ (úryvek)**

**BOHUSLAV MARTINŮ / SYMFONICKÉ FANTAZIE**  
*Česká filharmonie, řídí Václav Neumann*

**Přednes zasloužilá umělkyně LUDMILA PELIKÁNOVÁ**  
**Režie Jiří Šrámek**

Až půjdete v Praze Štěpánskou ulicí, zastavte se před domem číslo 20. Ano, je tam pamětní deska. Ale podívejte se vzhůru na průčelí domu. Má malé secesní arkýřky, které je zdobí. Na jeden z nich totiž se zadívám, když jdu kolem, vždy s velikým steskem. Neboť tam jsme spolu sedávaly. S kým? S Marií Pujmanovou. Milovala ten malinký prostor arkýře více, než velké pokoje svého bytu. Byl tu připraven čaj a knížky, a dávaly jsme se tu do práce. Ta práce - to byl tichý rozhovor. O tom, co bude chtít na recitačním večeru v Divadle armády její jedinečně koncipovaná sbírka veršů „Praha“.

A nějaký rok potom jsme se zase dohodly, co bude chtít její poéma - román ve verších, „Paní Curieová“. Zvláště tato rozsáhlá poéma vyžadovala velmi, velmi citlivou dramaturgickou úpravu pro recitační večer. Její rozsáhlost by při přednesu zabrala několik hodin, a to bohužel neodpovídá představám posluchačů veršů. A tak jsem jen velmi nesměle navrhovala, které pasáže by měly zaznít a které budou asi muset odpadnout. Viděla jsem teprve při hovorech nad sbírkou „Praha“, jak hluboká je láska autora k dílu, které vytvořil. Pujmanová se těžce vzdávala každé sloky. A já bych se pak bez jejího souhlasu nebyla odvážila na text sáhnout. Nakonec jsme se vždy dohodly. Na recitačním večeru sbírky „Praha“ seděla Pujmanová v přízemní loži vpravo, a když se po večeru usmívala a tiskla mi ruce, přestaly mne tížit ty dramatické zásahy. Pujmanová plně pochopila, jak nutný je při recitaci časový rozměr a jak konečnému účinku napomáhá.

A tak jsem ke studiu recitace poémy „Paní Curieová“ přistupovala už s větší odvahou. Také Pujmanová naprosto jednomyslně souhlasila s dramaturgickou úpravou. Ale premiéru jsem absolvovala s velikou tíhou v srdci. Neboť na tom místě, kde sedávala Pujmanová, naslouchajíc svým veršům, ležela kytice modrých květů v černém flóru. Byl to rok 1958. Rok její smrti. Pohlížeje na tu opuštěnou lož se zahalenými květy sledovali posluchači verše Pujmanové se zatajeným dechem. Uvědomovali si zvláště těžce, koho v ní ztratili. Tu, na jejíž počest povstával při akcích obránců míru celý sál, když zazněla její báseň „Milióny holubiček“. Tu, která plným právem nesla svůj titul národní umělkyně. Ta, jejíž verše půjdou se mnou do konce života.

Ludmila Pelikánová